

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою
Факультету соціології і права
Протокол № 8 від 26 березня 2018 р.

Голова вченої ради _____ А.А. Мельниченко

М.П.

**ПРОГРАМА
ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ІСПИТУ**

**на третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
для здобуття наукового ступеня доктор філософії**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	28 Публічне управління та адміністрування
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	281 Публічне управління та адміністрування

Програму рекомендовано кафедрою
Теорії та практики управління
Протокол № 7 від 21 лютого 2018 р.
В. о. зав. кафедри _____ С.А. Чукут

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Мельниченко Анатолій Анатолійович, кандидат філософських наук, доцент, декан факультету соціології і права, доцент кафедри теорії та практики управління

Архипова Євгенія Олександрівна, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри теорії та практики управління

Бриль Юлія Олексіївна, викладач кафедри теорії та практики управління

ВСТУП

Вступ на третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти для здобуття наукового ступеня доктор філософії за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування здійснюється на основі здобутого другого (магістерського) рівня вищої освіти (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста).

Додатковий вступний іспит проводиться для вступників, напрям підготовки (спеціальність) яких не відповідає спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування.

Метою проведення додаткового вступного іспиту є виявлення достатності рівня знань вступників для опанування ними освітньо-наукової програми підготовки третього рівня вищої освіти для здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування.

Завданнями додаткового вступного іспиту є: оцінювання теоретичної підготовки вступників з фахових дисциплін; виявлення рівня їх аналітичних здібностей, вміння узагальнювати теоретичну інформацію; оцінювання спроможності вступників до здійснення наукових досліджень у сфері публічного управління та адміністрування; визначення здатності застосовувати набуті знання у науковій та практичній діяльності.

Метою програми додаткового вступного іспиту до аспірантури за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування (далі – Програма) є викладення основних вимог до вступників, надання їм вичерпної інформації стосовно обсягу навчального матеріалу, що виноситься на додатковий вступний іспит, критеріїв його оцінювання та процедури проведення.

Програма складається зі вступу, основної частини, в якій викладено повний перелік навчального матеріалу, що виноситься на додатковий вступний іспит, та прикінцевих положень, в яких, зокрема, вміщено критерії оцінювання та приклади типових завдань, та списку літератури, з якою рекомендовано ознайомитись до проходження додаткового вступного іспиту.

До складу Програми увійшли окремі питання з навчальних дисциплін «Теорія організації», «Теорія та історія соціального управління», «Основи державного управління», «Політологія». Додатковий вступний іспит здійснюється у письмовій формі. Тривалість підготовки відповідей на екзаменаційні білети становить 2 академічні години (90 хв.). Екзаменаційний білет містить чотири відкритих теоретичних запитання, на які необхідно надати розгорнуту відповідь. Всі запитання сформульовані у межах навчального матеріалу, наведеного в основній частині Програми.

ОСНОВНИЙ ВИКЛАД

На додатковий вступний іспит на третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти для здобуття наукового ступеня доктор філософії за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування виноситься навчальний матеріал з наступних навчальних дисциплін: «Теорія організації», «Теорія та історія соціального управління», «Основи державного управління», «Політологія».

Перелік запитань з навчальної дисципліни
«Теорія організації»

1. Загальна характеристика організацій. Організація як процес, як стан, як система.
2. Організація як вид соціальної системи.
3. Види та рівні організацій.
4. Типи організацій за взаємодією із зовнішнім середовищем: механістичні і органічні.
5. Типи організацій за взаємодією з людиною: корпоративні та індивідуалістичні.
6. Історичний, системний, ситуаційний, структурний, математичний та поведінковий підходи до дослідження організації.
7. Основоположні ідеї організаційних теорій.
8. Загальна характеристика етапів розвитку теорії організації.
9. Сучасні підходи до організаційного проектування.
10. Зародження і розвиток організаційних ідей в XIX і XX століттях.
11. Основні ідеї і положення тектології А. Богданова.
12. Сучасні напрямки розвитку організаційних теорій.
13. Самоорганізація та самоуправління.
14. Формальні і неформальні структури.
15. Централізовані та децентралізовані структури.
16. Ієрархічні типи організаційних структур.
17. Організації адаптивного (гнучкого) типу.
18. Нові типи організацій.
19. Життєвий цикл організацій. Стадії розвитку організації.
20. Внутрішнє і зовнішнє середовище організації, їх взаємодія та взаємовплив.
21. PEST-аналіз як інструмент, призначений для виявлення політичних, економічних, соціальних і технологічних аспектів зовнішнього середовища.
22. Загальна характеристика основних та другорядних законів організації.
23. Поняття синергії в організаційному досвіді. Закон синергії та види синергетичних ефектів.
24. Закон самозбереження. Фактори самозбереження та стійкості організації.
25. Основні закони та закономірності менеджменту.
26. Закон самозбереження.
27. Закон розвитку. Принципи, через які реалізується закон розвитку.
28. Закони організації другого порядку (закон інформованості-впорядкованості, закон єдності аналізу та синтезу, закон композиції і пропорційності).
29. Специфічні закони соціальної організації.
30. Організаційні принципи. Принципи статичної та динамічної організації, принципи раціоналізації.
31. Принцип Пітера.
32. Системний підхід до аналізу організацій.
33. Евристичні методи системного аналізу: «Дерево цілей», «Дерево проблем», діаграма «Проблема – причини», діаграма «Проблема – шляхи вирішення», морфологічний аналіз та інші.
34. Матриця SWOT-аналізу для визначення можливостей та загроз, сильних та слабких сторін організації.
35. Оцінка ефективності організаційних систем.

Перелік запитань з навчальної дисципліни
«Теорія та історія соціального управління»

1. Характеристика ранніх теорій управління.
2. Управлінські ідеї в роботах мислителів Античності та Середньовіччя.
3. Соціально-політичні концепції управління в епоху Відродження та Нового часу.
4. Соціально-економічні умови виокремлення управління як специфічного виду діяльності в США та Європі наприкінці XIX століття.
5. Концепція «наукового управління» Ф. Тейлора.
6. Формування «класичної школи управління» в США і Європі кін. XIX і поч. XX століття.
7. Адміністративна школа управління.
8. Принципи адміністративного управління А. Файоля.
9. Теорія бюрократії М. Вебера.
10. Школа «людських відносин» Е. Мейо.
11. Хотторнські експерименти.
12. Мотиваційні теорії (А. Маслоу, Д. Мак-Грегор) – 40-60 рр. XX століття.
13. Переваги нормативно-процесуальної моделі управління В. Врума та інтеграційної концепції управління П. Лоуренса і Дж. Лорша.
14. Зміст концепцій адміністративної людини П. Саймона та організаційної людини В. Уайта.
15. Головні положення синтетичної теорії управління М. Крозьє та теорії корпоративного управління Ч. Мілза і В. Уорнера.
16. Новітні управлінські концепції.
17. Структурно-функціональний аналіз процесу управління.
18. Системний підхід в управлінні.
19. Ситуаційний підхід до управління.
20. Сучасні тенденції в методології управління.
21. Програмно-цільовий і комплексний підхід в управлінні.
22. Сучасні підходи до управління в сучасній Україні.
23. Поняття управління. Управління як специфічний соціальний феномен.
24. Мета і завдання управління.
25. Характеристика функцій управління.
26. Співвідношення управління та влади.
27. Управлінська діяльність, її сутність.
28. Соціологія управління як галузь соціологічного знання.
29. Предмет, об'єкт дослідження в соціології управління.
30. Поняття лідерства, керівництва, підпорядкування.
31. Співвідношення понять «управління», «менеджмент», «соціальне управління», «керівництво».
32. Специфіка соціального управління в суспільстві, яке є самокерованою соціальною системою.
33. Сутність законів і принципів управління.
34. Властивості статистичних і динамічних законів соціального управління, законів функціонування та законів розвитку систем соціального управління.
35. Поняття і сутність механізму управління, його структура.
36. Економічна, організаційна, соціально-культурна компоненти в механізмі управління.

37. Загальні критерії оцінки ефективності соціального управління.

Перелік запитань з дисципліни
«Основи державного управління»

1. Поняття державного управління.
2. Співвідношення понять «політична влада», «державна влада», «державне управління».
3. Конституційні засади здійснення державної влади в Україні.
4. Елементи державного управління: суб'єкти, об'єкти, взаємозв'язки.
5. Співвідношення державного управління та місцевого самоврядування.
6. Системні елементи організаційної структури державного управління.
7. Основи побудови організаційної структури державного управління. Фактори, що визначають побудову організаційної структури державного управління.
8. Типи організаційних структур державного управління.
9. Керівна ланка, структурні підрозділи та типові структури органів державної виконавчої влади, поняття посади у структурі державного органу.
10. Розмежування функцій і повноважень місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування.
11. Особливості взаємодії центральних, регіональних і місцевих органів державної влади і самоврядування.
12. Конституційні засади формування та функціонування структур державної влади в Україні.
13. Відображення розподілу державної влади у Конституції України.
14. Роль і місце Інституту Президента у вітчизняній системі державного управління.
15. Сучасний статус і функції глави держави в Україні.
16. Структура та функції державних органів при Президентові України. Верховна Рада України та державне управління.
17. Правові засади виконавчої влади в Україні.
18. Функції Верховної Ради України у сфері державного управління.
19. Повноваження Верховної Ради щодо формування структур виконавчої влади.
20. Загальна характеристика системи органів виконавчої влади України.
21. Динамізм структури органів виконавчої влади.
22. Управлінські зв'язки та управлінські відносини в системі органів виконавчої влади.
23. Взаємодія органів виконавчої влади з Президентом України, Верховною Радою України та органами місцевого самоврядування.
24. Кабінет Міністрів України як вищий орган виконавчої влади, його структура і компетенція.
25. Повноваження керівника Уряду – Прем'єр-Міністра України.
26. Центральні органи виконавчої влади: права, компетенція, функції.
27. Урядові органи державного управління.
28. Територіальні підрозділи центральних органів виконавчої влади: права, компетенція, функції.
29. Централізація та децентралізація у структурній організації державного управління.
30. Місцеві (територіальні) органи (підрозділи) органів центральної виконавчої влади.

31. Місцеві державні адміністрації в системі державного управління.
32. Правовий статус, структура та компетенція, основні завдання, принципи діяльності місцевих державних адміністрацій.
33. Відносини місцевих державних адміністрацій у системі вертикальних і горизонтальних зв'язків: відносини з Президентом України, з Кабінетом Міністрів України, з міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади.
34. Місцеве самоврядування та його особлива роль у державному управлінні.
35. Територіальна громада як суб'єкт і основний носій функцій у системі місцевого самоврядування.
36. Система місцевого самоврядування в Україні.
37. Представницькі органи місцевого самоврядування.
38. Правовий статус органів місцевого самоврядування в системі державного управління.

Перелік запитань з дисципліни
«Політологія»

1. Нація та народ як суб'єкти політики.
2. Взаємодія політики та економіки в контексті діалектики базису та надбудови.
3. Особливості взаємодії політики, правата моралі: глобальний та вітчизняний контексти.
4. Публічна політика: поняття, основний зміст політики «policy» та політики «politics».
5. Політичний інститут: визначення, види, функції.
6. Політична система: визначення, зміст, типологія.
7. Провідні наукові підходи до осмислення сутності політичних систем сучасності.
8. Характеристика політичної системи США.
9. Характеристика політичної системи Франції.
10. Характеристика політичної системи України.
11. Характеристика політичної системи Німеччини.
12. Характеристика політичної системи Великобританії.
13. Характеристика політичної системи Російської Федерації.
14. Особливості формування та функціонування бюрократичного апарату за умов української реальності.
15. Політичний процес: визначення, структура, параметри та види.
16. Суспільно-політичні організації та рухи: визначення, причини виникнення, види та форми.
17. Суспільно-політичні організації та рухи в Україні: соціальна база, політико-правовий стан, ідейна орієнтація, політична ефективність.
18. ЗМІ як політичний інститут: визначення, структура, функції.
19. Природа та сутність глобалізації (основні концепції).
20. Наслідки глобалізації у політичній сфері (проблеми суверенітету національної держави та демократії).
21. Політична влада: природа панування і підкорення, визначення, основні концепції.
22. Легітимність політичної влади. Типи легітимності влади за М. Вебером.
23. Політичний режим: визначення, типологія. Проблема трансформації політичних режимів.

24. Особливості трансформації посткомуністичних суспільств.
25. Громадянське суспільство: поняття, місце у формуванні та функціонуванні політичної системи.
26. Соціальна стратифікація та її вплив на політику.
27. Політичні партії як політичні інститути. Типологізація партійних систем.
28. Проблеми партійного будівництва у політичному полі України.
29. Еліти в політиці: поняття та еволюція теорії
30. Політична еліта в структурі радянської влади. Партократична теорія еліти.
31. Шляхи формування та особливості функціонування політичних еліт у сучасному українському державотворенні.
32. Політична участь: суть, визначення, основні форми.
33. Вибори як головний засіб участі громадян у політиці.
34. Моделі проведення виборів, виборча інженерія.
35. Сучасні політичні технології: суть і особливості їхньої реалізації.
36. Політичний конфлікт: визначення, природа, форми прояву, типологізація.
37. Політичні конфлікти в сучасній Україні: причини виникнення та стратегії врегулювання.
38. Політичний менеджмент: визначення, основні види, функції. Особливості організації та здійснення за умов української реальності.
39. Політичний маркетинг: визначення, основні ознаки, види, функції.
40. Політичне рішення: суть і специфіка. Моделі прийняття політичного рішення.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Під час додаткового вступного іспиту вступникам ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ користуватися будь-якою допоміжною літературою (підручники, посібники, науково-практичні коментарі, тексти нормативно-правових актів (кодексів, законів та ін.) як в паперовому, так і в електронному вигляді) та будь-якими іншими джерелами інформації (мережею Інтернет тощо), а також технічними засобами.

Оцінювання відповіді вступника здійснюється за системою ECTS (за стобальною шкалою).

Максимальний ваговий бал за відповідь на кожне відкрите теоретичне запитання складає по 25 балів.

Загальна оцінка вступника розраховується за формулою:

$$E_{ЗАГ} = E_{ТО1} + E_{ТІСУ2} + E_{ОДУ3} + E_{П4}, \text{ де:}$$

$E_{ЗАГ}$ – загальна оцінка вступника;

$E_{ТО1}$ – бали, отримані вступником за відкрите теоретичне запитання з навчальної дисципліни «Теорія організації», максимальний ваговий бал – 25;

$E_{ТІСУ2}$ – бали, отримані вступником за відкрите теоретичне запитання з навчальної дисципліни «Теорія та історія соціального управління», максимальний ваговий бал – 25;

Еодуз – бали, отримані вступником за відкрите теоретичне запитання з навчальної дисципліни «Основи державного управління», максимальний ваговий бал – 25;

Еп4 – бали, отримані вступником за відкрите теоретичне запитання з навчальної дисципліни «Політологія», максимальний ваговий бал – 25;

Таким чином, максимальна загальна оцінка вступника *ЕЗАГ*:

$$ЕЗАГ = 25 + 25 + 25 + 25 = 100 \text{ балів.}$$

Критерії оцінювання відповіді вступника на відкрите теоретичне запитання враховується повнота та правильність відповіді, а також здатність вступника узагальнювати отримані знання; застосовувати загальні та специфічні наукові методи, принципи та закони на конкретних прикладах; аналізувати, інтерпретувати та оцінювати факти, події, процеси суспільного життя; чітко, послідовно та обґрунтовано аргументувати власну відповідь.

Критерії оцінювання:

Відповіді на питання з дисципліни «Теорія організації»:

Максимальний ваговий бал – 25:

22-25 балів – виставляється, якщо відповідь на питання повна, чітка, лаконічна, по суті поставленого питання. Вступник демонструє вичерпне знання навчального матеріалу в заданому обсязі, високий рівень умінь та навичок, що передбачає правильне та точне використання професійної термінології. Вступник детально роз'яснює поняття та їхні ознаки з наведенням у необхідних випадках класифікацій та прикладів, вміє послідовно аргументувати власну відповідь, логічно структурувати матеріал, вірно та обґрунтовано приймає рішення в різних ситуаціях.

18-21 балів – виставляється, якщо відповідь на питання досить повна, чітка, послідовна, по суті поставленого питання. Вступник демонструє повні знання навчального матеріалу в заданому обсязі, необхідний рівень умінь та навичок, що передбачає правильне та точне використання професійної термінології. Вступник роз'яснює поняття та їхні ознаки з наведенням класифікацій та прикладів у необхідних випадках, вміє обґрунтовано та послідовно викладати матеріал, але має певні труднощі в формулюванні термінів та понять, зокрема, допускає несуттєві неточності при відповіді (наприклад, у формулюванні висловлювань, роз'ясненні термінів та понять або щодо об'єму необхідного навчального матеріалу, без наведення прикладів або класифікацій в окремих випадках), допускає виправлення та/або закреслення.

14-17 балів – виставляється, якщо відповідь на питання в цілому чітка, послідовна, по суті поставленого питання, вступник демонструє достатньо повні знання навчального матеріалу в заданому обсязі, вміє в більшості випадків вірно та обґрунтовано приймати рішення в різних ситуаціях, але має певні труднощі в формулюванні термінів та понять, зокрема, допускає неточності при відповіді (наприклад, у формулюванні висловлювань, роз'ясненні термінів та понять або недостатній об'єм навчального матеріалу, без наведення прикладів або класифікацій в необхідних випадках), допускає виправлення та/або закреслення.

9-13 балів – виставляється, якщо відповідь на питання неповна, не достатньо чітка. Вступник засвоїв основний теоретичний матеріал, але допускає суттєві неточності

в формулюванні термінів та понять, використовує наявні знання переважно для вирішення стандартних задач, зокрема, відповідь ґрунтується на загальних висловлюваннях без пояснення сутності понять, містить досить істотні помилки, що свідчить про поверхневе знання навчального матеріалу.

1-8 балів – виставляється, якщо відповідь на питання неправильна, помилкова або не відповідає змісту питання. Вступник демонструє незнання відповідного навчального матеріалу та нездатність застосовувати знання на практиці.

0 балів – виставляється, якщо відповідь на питання відсутня.

Відповіді на питання з дисципліни «**Теорія та історія соціального управління**»:
Максимальний ваговий бал – 25:

22-25 балів – виставляється, якщо відповідь на питання повна, чітка, лаконічна, по суті поставленого питання. Вступник демонструє вичерпне знання навчального матеріалу в заданому обсязі, високий рівень умінь та навичок, що передбачає правильне та точне використання професійної термінології. Вступник детально роз'яснює поняття та їхні ознаки з наведенням у необхідних випадках класифікацій та прикладів, вміє послідовно аргументувати власну відповідь, логічно структурувати матеріал, вірно та обґрунтовано приймає рішення в різних ситуаціях.

18-21 балів – виставляється, якщо відповідь на питання досить повна, чітка, послідовна, по суті поставленого питання. Вступник демонструє повні знання навчального матеріалу в заданому обсязі, необхідний рівень умінь та навичок, що передбачає правильне та точне використання професійної термінології. Вступник роз'яснює поняття та їхні ознаки з наведенням класифікацій та прикладів у необхідних випадках, вміє обґрунтовано та послідовно викладати матеріал, але має певні труднощі в формулюванні термінів та понять, зокрема, допускає несуттєві неточності при відповіді (наприклад, у формулюванні висловлювань, роз'ясненні термінів та понять або щодо об'єму необхідного навчального матеріалу, без наведення прикладів або класифікацій в окремих випадках), допускає виправлення та/або закреслення.

14-17 балів – виставляється, якщо відповідь на питання в цілому чітка, послідовна, по суті поставленого питання, вступник демонструє достатньо повні знання навчального матеріалу в заданому обсязі, вміє в більшості випадків вірно та обґрунтовано приймати рішення в різних ситуаціях, але має певні труднощі в формулюванні термінів та понять, зокрема, допускає неточності при відповіді (наприклад, у формулюванні висловлювань, роз'ясненні термінів та понять або недостатній об'єм навчального матеріалу, без наведення прикладів або класифікацій в необхідних випадках), допускає виправлення та/або закреслення.

9-13 балів – виставляється, якщо відповідь на питання неповна, не достатньо чітка. Вступник засвоїв основний теоретичний матеріал, але допускає суттєві неточності в формулюванні термінів та понять, використовує наявні знання переважно для вирішення стандартних задач, зокрема, відповідь ґрунтується на загальних висловлюваннях без пояснення сутності понять, містить досить істотні помилки, що свідчить про поверхневе знання навчального матеріалу.

1-8 балів – виставляється, якщо відповідь на питання неправильна, помилкова або не відповідає змісту питання. Вступник демонструє незнання відповідного навчального матеріалу та нездатність застосовувати знання на практиці.

0 балів – виставляється, якщо відповідь на питання відсутня.

Відповіді на питання з дисципліни «**Основи державного управління**»:

Максимальний ваговий бал – 25:

22-25 балів – виставляється, якщо відповідь на питання повна, чітка, лаконічна, по суті поставленого питання. Вступник демонструє вичерпне знання навчального матеріалу в заданому обсязі, високий рівень умінь та навичок, що передбачає правильне та точне використання професійної термінології. Вступник детально роз'яснює поняття та їхні ознаки з наведенням у необхідних випадках класифікацій та прикладів, вміє послідовно аргументувати власну відповідь, логічно структурувати матеріал, вірно та обґрунтовано приймає рішення в різних ситуаціях.

18-21 балів – виставляється, якщо відповідь на питання досить повна, чітка, послідовна, по суті поставленого питання. Вступник демонструє повні знання навчального матеріалу в заданому обсязі, необхідний рівень умінь та навичок, що передбачає правильне та точне використання професійної термінології. Вступник роз'яснює поняття та їхні ознаки з наведенням класифікацій та прикладів у необхідних випадках, вміє обґрунтовано та послідовно викладати матеріал, але має певні труднощі в формулюванні термінів та понять, зокрема, допускає несуттєві неточності при відповіді (наприклад, у формулюванні висловлювань, роз'ясненні термінів та понять або щодо об'єму необхідного навчального матеріалу, без наведення прикладів або класифікацій в окремих випадках), допускає виправлення та/або закреслення.

14-17 балів – виставляється, якщо відповідь на питання в цілому чітка, послідовна, по суті поставленого питання, вступник демонструє достатньо повні знання навчального матеріалу в заданому обсязі, вміє в більшості випадків вірно та обґрунтовано приймати рішення в різних ситуаціях, але має певні труднощі в формулюванні термінів та понять, зокрема, допускає неточності при відповіді (наприклад, у формулюванні висловлювань, роз'ясненні термінів та понять або недостатній об'єм навчального матеріалу, без наведення прикладів або класифікацій в необхідних випадках), допускає виправлення та/або закреслення.

9-13 балів – виставляється, якщо відповідь на питання неповна, не достатньо чітка. Вступник засвоїв основний теоретичний матеріал, але допускає суттєві неточності в формулюванні термінів та понять, використовує наявні знання переважно для вирішення стандартних задач, зокрема, відповідь ґрунтується на загальних висловлюваннях без пояснення сутності понять, містить досить істотні помилки, що свідчить про поверхневе знання навчального матеріалу.

1-8 балів – виставляється, якщо відповідь на питання неправильна, помилкова або не відповідає змісту питання. Вступник демонструє незнання відповідного навчального матеріалу та нездатність застосовувати знання на практиці.

0 балів – виставляється, якщо відповідь на питання відсутня.

Відповіді на питання з дисципліни «**Політологія**»:

Максимальний ваговий бал – 25:

22-25 балів – виставляється, якщо відповідь на питання повна, чітка, лаконічна, по суті поставленого питання. Вступник демонструє вичерпне знання навчального матеріалу в заданому обсязі, високий рівень умінь та навичок, що передбачає правильне та точне використання професійної термінології. Вступник детально роз'яснює поняття та їхні ознаки з наведенням у необхідних випадках класифікацій та прикладів, вміє послідовно аргументувати власну відповідь, логічно структурувати матеріал, вірно та обґрунтовано приймає рішення в різних ситуаціях.

18-21 балів – виставляється, якщо відповідь на питання досить повна, чітка, послідовна, по суті поставленого питання. Вступник демонструє повні знання навчального матеріалу в заданому обсязі, необхідний рівень умінь та навичок, що передбачає правильне та точне використання професійної термінології. Вступник роз'яснює поняття та їхні ознаки з наведенням класифікацій та прикладів у необхідних випадках, вміє обґрунтовано та послідовно викладати матеріал, але має певні труднощі в формулюванні термінів та понять, зокрема, допускає несуттєві неточності при відповіді (наприклад, у формулюванні висловлювань, роз'ясненні термінів та понять або щодо об'єму необхідного навчального матеріалу, без наведення прикладів або класифікацій в окремих випадках), допускає виправлення та/або закреслення.

14-17 балів – виставляється, якщо відповідь на питання в цілому чітка, послідовна, по суті поставленого питання, вступник демонструє достатньо повні знання навчального матеріалу в заданому обсязі, вміє в більшості випадків вірно та обґрунтовано приймати рішення в різних ситуаціях, але має певні труднощі в формулюванні термінів та понять, зокрема, допускає неточності при відповіді (наприклад, у формулюванні висловлювань, роз'ясненні термінів та понять або недостатній об'єм навчального матеріалу, без наведення прикладів або класифікацій в необхідних випадках), допускає виправлення та/або закреслення.

9-13 балів – виставляється, якщо відповідь на питання неповна, не достатньо чітка. Вступник засвоїв основний теоретичний матеріал, але допускає суттєві неточності в формулюванні термінів та понять, використовує наявні знання переважно для вирішення стандартних задач, зокрема, відповідь ґрунтується на загальних висловлюваннях без пояснення сутності понять, містить досить істотні помилки, що свідчить про поверхневе знання навчального матеріалу.

1-8 балів – виставляється, якщо відповідь на питання неправильна, помилкова або не відповідає змісту питання. Вступник демонструє незнання відповідного навчального матеріалу та нездатність застосовувати знання на практиці.

0 балів – виставляється, якщо відповідь на питання відсутня.

Загальна оцінка за додатковий вступний іспит обчислюється як проста арифметична сума вагових балів чотирьох відповідей. Таким чином, за результатами додаткового вступного іспиту вступник може набрати від 0 до 100 балів.

Залежно від загальної суми отриманих балів вступнику, згідно з критеріями ECTS, виставляється оцінка:

Сума набраних балів	Оцінка
95...100	Зараховано
85...94	
75...84	
65...74	
60...64	
Менше 60	Незараховано

**Приклад типового завдання додаткового вступного іспиту
на третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
для здобуття наукового ступеня доктор філософії
за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування**

1. Загальна характеристика організацій. Організація як процес, як стан, як система.
2. Характеристика ранніх теорій управління.
3. Співвідношення понять «політична влада», «державна влада», «державне управління».
4. Політичний інститут: визначення, види, функції.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Блок I. Теорія організації

1. Архипова Є. О. Навчально-методичний комплекс з навчальної дисципліни «Теорія організації» / Є. О. Архипова; Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут». – К.: НТУУ «КПІ», 2015. – 41 с. – Режим доступу: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/11919>.
2. Виноградський М. Д., Виноградська А. М. Шкапова О. М. Менеджмент в організації: Навч. посіб. – К.: КОНДОР, 2002. – 654 с.
3. Дикань Н. В., Борисенко І. І. Менеджмент: Навч. посіб. – К.: Знання, 2008. – 389 с. – Режим доступу: <http://pidruchniki.com/19991130/menedzhment/menedzhment>.
4. Киржнер Л. А., Киенко Л. П., Лепейко Т. И., Тимонин А. М. Менеджмент организаций: Учебное пособие. – К.: КНТ, 2006. – 688 с. – Режим доступа: http://pidruchniki.com/16550402/menedzhment/novoe_tipah_organizatsiy.
5. Кирхлер Э. Психологические теории организации : пер. с нем. / Э. Кирхлер, К. Майер-Пести, Е. Хофманн. – Х.: Гуманитарный центр, 2005. – 312 с.
6. Красношарпа В. В. Менеджмент організацій: конспект лекцій / В. В. Красношарпа, О. П. Кавтиш; Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т". – Київ : НТУУ "КПІ", 2013. – 229 с.
7. Лапыгин Ю. Н. Теория организации: Уч. пособие / Ю. Л. Лапыгин. – М.: Инфра-М, 2007. – 311 с.
8. Менеджмент організацій: Підручник / За заг. ред. Л. І. Федулової. – К.: Либідь, 2004. – 448 с.
9. Мильнер Б. З. Теория организации: Учебник. – М.: ИНФРА-М, 2003. – 558 с.
10. Монастирський Г. Л. Теорія організації: навч. посібник. – К.: Знання, 2008. – 319 с.
11. Основи менеджменту / За науковою ред. проф. В. Г. Федоренка. – К.: Алерта, 2007. – 420 с. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/1410072650947/menedzhment/osnovi_menedzhmentu.
12. Осовська Г. В., Осовський О. А. Менеджмент організацій: Навч. посіб. – К.: Кондор, 2014. – 860 с.

13. Рульєв В. А. Менеджмент: навч. посібник / В. А. Рульєв, С. О. Гуткевич. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 312 с. – Режим доступу: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1171_86364415.pdf.
14. Скібіцька Л. І. Організація праці менеджера. Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 360 с.
15. Смирнов Э. А. Теория организации. – М.: ИНФРА-М, 2005. – 248 с.
16. Стадник В. Менеджмент: Посібник / Валентина Стадник, Микола Йохна. – К.: Академія, 2003. – 463 с.
17. Фатхутдинов Р. А. Управление конкурентноспособностью организации : Учебник / Р. А. Фатхутдинов. – М.: Эксмо, 2005. – 544 с.
18. Хомяков В. І. Менеджмент підприємства. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Кондор, 2009. – 434 с. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/1584072016050/menedzhment/menedzhment_pidpriyemstva.
19. Шморгун Л. Г. Менеджмент організацій : навч. посіб. / Л. Г. Шморгун. – К. : Знання, 2010. – 462 с. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/1584072022161/menedzhment/menedzhment_organizatsiy.
20. Щєбликіна І. О. Основи менеджменту: навч. посібн. / І. О. Щєбликіна, Д. В. Грибова. – Мелітополь: Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2015. – 480 с.

Блок II. Теорія та історія соціального управління

1. Бабосов Е. М. Социология управления / Е. М. Бабосов. – Минск: ТетраСистемс, 2002. – 288 с.
2. Димитрова Л. М. Соціологія управління та організацій: навч. посіб. / Л. М. Димитрова. – К.: Ліра. – К, 2005. – 156 с.
3. Основы современного социального управления: теория и методология: учеб. пособ. / под. ред. В. Н. Иванова. – М.: Экономика, 2000. – 271 с.
4. Сергейчук А. В. Социология управления: учебник / А. В. Сергейчук. – СПб.: Бизнеспресса, 2002. – 240 с.
5. Сурмін Ю. П. Соціологія управління: підруч. / Ю. П. Сурмін, І. П. Бедзюра. – К.: Освіта України, 2012. – 686 с.
6. Туленков М. В. Сучасні теорії менеджменту: навч. посібник / М. В. Туленков. – К.: Каравела, 2007. – 303 с.
7. Туленков М. В. Теорія і практика організаційної взаємодії: підручник / М. В. Туленков. – К.: ІПК ДСЗУ, 2011. – 468 с.
8. Шавкун І. Г. Філософія менеджменту / І. Г. Шавкун. – Запоріжжя: Тандем Арт-студія, 2007. – 288 с.
9. Шилин К. И. Социология управленческого творчества / К. И. Шилин. – М.: Социс, 2003. – 198 с.
10. Шульга М. А. Соціально-політичне управління: навч. посіб. / М. А. Шульга. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 248 с.

Блок III. Основи державного управління

1. Бакуменко В. Д. Державно-управлінські рішення: навчальний посібник / В. Д. Бакуменко. – К.: ВПЦ АМУ, 2011. – 444 с.

2. Бакуменко В. Д. Теоретичні та організаційні засади державного управління: навч. посібн. / В. Д. Бакуменко, П. І. Надолішній. – К.: Міленіум, 2003. – 256 с.
3. Висоцький О. Ю. Основи державного управління. Частина I / О. Ю. Висоцький, О. Є. Висоцька, Ю. П. Шаров. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2008. – 52 с.
4. Державне управління та державна служба: словник-довідник / О. Ю. Оболенський. – К.: КНЕУ, 2005. – 208 с.
5. Державне управління: проблеми адміністративно-правової теорії та практики / за заг. ред. В. Б. Авер'янова. – К.: Факт, 2003. – 384 с.
6. Державне управління: основи теорії, історія та практика: Навчальний посібник / В. Д. Бакуменко, П. І. Надолішній, М. М. Іжа, Г. І. Арабаджи / За заг. ред. Надолішнього П. І., Бакуменка В. Д. – Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2009. – 394 с.
7. Малиновський В. Я. Державне управління: Навчальний посібник / В. Я. Малиновський. – К.: Атіка, 2003. – 576 с.
8. Мельник А. Ф. Державне управління: підручник / А. Ф. Мельник, О. Ю. Оболенський, А. Ю. Васіна; за ред. А. Ф. Мельник. – К.: Знання, 2009. – 582 с.
9. Ярмиш О. Н., Серьогін В. О. Державне будівництво та місцеве самоврядування в Україні: Підручник. – Харків: Вид-во Національного ун-ту внутр. справ, 2002. – 532 с.

Блок IV. Політологія

1. Бабкіна О. В., Горбатенко В. П. Політологія. – Київ, Академія, 2001. – 526 с.
2. Бебик В. М. Політологія для політика і громадянина: Монографія. – К.: МАУП, 2003. – 424 с. – Режим доступу: <http://politics.elib.org.ua/pages-cat-72.html>.
3. Брегеда А. Ю. Основи політології: Навчальний посібник. – К.: КНЕУ, 2000. – 312 с. – Режим доступу: <http://studentbooks.com.ua/content/view/125/78/>.
4. Остапенко М. А. Політична культура суспільства: Навч. посіб. / МАУП. – К.: МАУП, 2008. – 296 с.
5. Погорілий Д. Є. Політологія: кредитно-модульний курс. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури. 2008. – 432 с.
6. Політична система і громадянське суспільство: європейські і українські реалії: Монографія / А. І. Кудряченко (заг. ред.). – НІСД, 2007. – 395 с.
7. Політичний енциклопедичний словник / Упорядник В. П. Горбатенко; За ред. Ю. С. Шемшученко та ін. – К.: Генеза, 2004. – 739 с.
8. Політологія: Підручник / За загальною ред. проф. Горлач М. І., проф. Кремень В. Г. – Харків: Єдинорог, 2009. – 640 с. – Режим доступу: <http://readbookz.com/books/186.html>.
9. Політологія: Навчальний посібник / М. П. Гетьманчук, В. К. Грищук, Я. Б. Турчин та ін.; За заг. ред. М. П. Гетьманчука. – К.: Знання, 2010. – 415 с.
10. Політологія: Підручник / Л. М. Димитрова, С. О. Кисельов, М. Ф. Шевченко та ін.; За ред. Л. М. Димитрової, С. О. Кисельова. – К.: Знання, 2009. – 206 с.
11. Політологія: підручник / М. М. Вегеш та ін.; ред. М. М. Вегеш. – 3-тє вид., перероб. і доповн. – К.: Знання, 2008. – 384 с. – Режим доступу: <http://pidruchniki.com/14001209/politologiya/politologiya>.
12. Політологія: Відповіді на питання екзаменаційних білетів: Навч. посіб. Рекомендовано МОН / Цвих В. Ф. – К., 2012. – 376 с.
13. Політологія: Навч. посіб. – 7-ме вид., перероб. і доп. Рекомендовано МОН / Гелей С. Д., Рутар С. М. – К., 2008. – 415 с.

14. Семке Н. Н. Політологія: Учеб. Пособие. – Х.: НТУ «ХПИ», 2007. – 219 с.
15. Сучасна політична історія країн світу: Навч. посіб. для студентів, аспірантів, викладачів ВНЗ / Орлова Т. В. – К., 2013. – 677 с.
16. Шляхтун П. Н. Політологія: історія та теорія. Підручник. – К.: Київський університет, 2010. – 451 с.
17. Юрій М. Ф. Політологія: курс лекцій. – Тернопіль: Магнолія-плюс, 2004. – 236 с. –
Режим доступу:
http://www.ebk.net.ua/Book/political_science/uriy_politologiya/zmist.htm.